

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire
aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”**

Instituția	№	Conținutul obiecțiilor	Decizia/explicația
Ministerul Finanțelor <i>(Nr. 16/1-06/124 din 18.03.2022)</i>		La proiectul Hotărârii Guvernului:	
	1.	În clauza de adoptare cuvintele „și art. 18” se substituie cu cuvintele „precum și art. 18 și art. 22 lit. c) și lit. d)”, ținând cont de prevederile alin.(1) al art. 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, adică se va face referire la norma legală ce stabilește competența Guvernului.	Se acceptă în redacția propusă de Ministerul Justiției (vezi p. 31 din Sinteză).
	2.	Pe tot parcursul textului proiectului de Concept, se utilizează noțiuni ca: întreprinzători individuali, autoritățile publice, agent economic, entitate, entitate raportoare, entitate juridică, unități de drept. Prin urmare se propune utilizarea unei singuri noțiuni „unitate de drept”, la cazul gramatical corespunzător, în corespundere cu pct. 1 al Concepției sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al unităților de drept”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 272/2002.	Se acceptă cu utilizarea unei noțiuni unice ”entitate” în conformitate cu noțiunea utilizată în Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.
	3.	Pe tot parcursul textului proiectului de Concept, cuvintele „date despre situațiile financiare”, „date aferente situațiilor financiare”, „date privind situațiile financiare”, se substituie cu cuvintele „date din situațiile financiare”, la cazul gramatical corespunzător.	Se acceptă.
		La proiectul Conceptului Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”:	
4.	În Introducere la proiectul de Concept, în alineatul 4, în ultima propoziție cuvintele „sistemului național de contabilitate” se substituie cu sintagma „SNC”.	Se acceptă. Având în vedere că acronimul este explicat ulterior, în conținutul Conceptului, în acest alineat s-a utilizat noțiunea deplină atât pentru SNC, cât și pentru IFRS.	

	5.	La pct. 3, conținutul noțiunii „Standarde Naționale de Contabilitate” se va completa la finalul propoziției cu textul „(în continuare - SNC)”.	<p>Se acceptă.</p> <p>Alineatul al doilea de la pct. 3 prezintă toate acronimele. Acronimul SNC este indicat la început rândului, ca și în cazul altor acronime.</p> <p>Totodată, pentru a nu admite repetări, conform recomandării Ministerului Justiției, noțiunea ”Standarde Naționale de Contabilitate” a fost exclusă din proiectul Conceptului întrucât această noțiune este deja definită în Legea nr.287/2017</p>
	6.	La pct. 3, semnificația abrevierilor „SI”, „TI” și „TIC” de modificat după cum urmează: „SI – Sistem informațional,” „TI – Tehnologia informației” și „TIC – Tehnologia informației și a comunicațiilor”, avînd în vedere prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (în particular art. 3 pentru abrevierea cuvintelor „sistem informațional), sub a căruia incidență cade și proiectul Hotărârii Guvernului dat, precum și uzanțele și prevederile literaturii de specialitate din domeniul tehnologiilor informaționale. În corespundere cu cele menționate se va revizui întreg textul proiectului actului normativ în cauză, acolo unde este necesar, în dependență de situație.	<p>Se acceptă.</p>
	7.	La pct. 9 cuvîntul „contabil” se substituie cu cuvîntul „contabilității”.	<p>Se acceptă.</p>
	8.	La capitolul II „Spațiul normativ juridic al funcționării DPSF” urmează a fi revizuită lista actelor normativ – juridice în domeniul contabilității și raportării financiare prin a exclude referințele la ordinele Ministerului Finanțelor care modifică sau completează, după caz, ordinele de bază. Ținînd cont de art. 64 din Legea cu privire la actele normative 100/2017, actele de modificare se încorporează în textul consolidat al actului normativ identificându-se cu acesta, iar oricare referințe ulterioare se raportează la actul de bază. Astfel, este necesar de a exclude referințele la actele specificate la pct. 9 subpct.1) lit. g), h), i). Prin urmare, lit. e)-j) se vor expune în redacția:	<p>Se acceptă.</p>

	<p>„e) Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 105 din 17.07.2015 privind acceptarea, publicarea și modificarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară;</p> <p>f) Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 78 din 30.03.2018 privind acceptarea și publicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară;</p> <p>g) Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 87 din 04.06.2019 privind acceptarea și publicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară;</p> <p>h) Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013 privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate;</p> <p>i) Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 93 din 07.06.2019 cu privire la aprobarea Standardului Național de Contabilitate „Prezentarea situațiilor financiare consolidate”;</p> <p>j) Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 188 din 30.12.2014 cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale/reprezentanțele entității nerezidente și completarea Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 119 din 06.08.2013;”.</p>	
9.	În figura 2, pe săgeata dintre „SI de raportare al BNM” către „MConnect” de substituit cuvântul „XML” cu cuvântul „XBRL”, așa precum este descris în pct. 14, alin. 2 (Sistemul informatic de raportare al BNM).	Se acceptă.
10.	La pct. 14 alineatul 1, cuvintele „Ghișeul unic de raportare electronică (e-Raportare)” se substituie cu cuvintele „Ghișeul unic de raportare – raportare.gov.md (Ghișeul unic de raportare)”, corespunzător denumirii corecte a acestuia. Propunerea dată este valabilă pentru întreg textul proiectului Hotărârii Guvernului.	Se acceptă. Cu referire la „note informative” – acestea au fost substituite cu „note explicative”, acestea fiind parte a situațiilor financiare, conform art. 20 – 22 din Legea nr. 287/2017.
	Tot aici, textul „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” se substituie cu textul „Instituția Publică „Centrul de Tehnologii	

	<p>Informaționale în Finanțe””, conform denumirii complete a instituției stabilite de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 125/2018.</p> <p>De asemenea, cuvintele „conform SNC” vor fi eliminate, datorită faptului că nu există asemenea prevederi în SNC pentru autoritățile publice. Această propunere fiind valabilă și pentru figura 2 vizavi de SIGFP și pct. 14 alineatul 3 vizavi de „în conformitate cu SNC”.</p> <p>De asemenea, textul „note informative, rapoartele auditorilor, rapoartele conducerii etc.” se substituie cu textul „raportul conducerii, raportul auditorului”;</p>	
11.	La pct. 14 alineatul 3, „Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice”, după cuvântul „XML”, de completat în paranteză cu cuvintele „(inclusiv XBRL, dacă Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice va adopta acest format)”, ținând cont de modificările și actualizările intervenite an de an în sistemele informaționale de stat, inclusiv și cel al Ministerului Finanțelor, în vederea alinierii la standardele internaționale, intervenite inclusiv la acest capitol, în domeniul tehnologiilor informaționale.	Se acceptă în următoare redacție. ”(inclusiv în alte formate dezvoltate pe baza XML)”
12.	La pct. 14 alineatul 4 „SI ”VIZOR”” se va completa la final cu cuvintele „sau IFRS”.	Se acceptă.
13.	La pct. 15, în ultima propoziție textul „situația financiară a” se substituie cu textul „situațiile financiare au” și cuvântul „situației” se substituie cu cuvântul ”situațiilor”.	Se acceptă.
14.	La pct. 17 alineatul 2, cuvântul „situații” se substituie cu cuvântul „situațiile”.	Se acceptă.
15.	În pct. 19 literele a), b), c), d) și e), cuvântul „sistemului” va fi substituit cu cuvântul „DPSF”, întru respectarea prevederilor pct. 1 la capitolul abrevierii utilizate în textul proiectului Hotărârii	Se acceptă.

	Guvernului pentru denumirea Sistemului informațional „Depozitarul Public al Situațiilor Financiare”.	
16.	La pct. 24 subpct. 2) cuvântul „afere” se substituie cu textul „sînt parte componentă a”.	Se acceptă.
17.	Pe parcursul textului se substituie cuvintele „Situația modificării capitalului propriu” cu cuvintele „Situația modificărilor capitalului propriu” (figura 3, pct. 30 subpct. 2) lit. c.).	Se acceptă.
18.	În Figura 3 de adăugat categoria „Situații financiare complete”.	Se acceptă. <i>Situațiilor financiare complete le corespundea obiectul informațional Situație Financiară. Pentru a nu crea confuzii s-a schimbat în Situație financiară completă.</i>
19.	La pct. 30 subpct. 2) alineatul 2, cuvântul „compartimente” se substituie cu cuvântul „rapoarte”.	Nu se acceptă. Alineatul al doilea se referă la „note explicative”, și la „alte documente atașate”, precum și la „Evenimente de aprobare/respingere” – niciuna dintre acestea nefiind „rapoarte”. Conform art. 21 alin. (1) din Legea nr. 287/2017, în calitate de rapoarte (seturi de rapoarte), sunt indicate - a) situații financiare prescurtate; b) situații financiare simplificate; c) situații financiare complete. Alineatul doi al pct. 30 reglementează situațiile financiare ca obiecte informaționale, dar nu ca „set de rapoarte” în sensul Legii nr. 287/2017. Din acest considerent, la acest alineat sunt indicate și „elemente” de natură informatică – evenimentele de aprobare/respingere, cât și alte documente care nu sunt rapoarte (dar care se anexează pentru a explica anumite rapoarte). Prin urmare, terminologia este utilizată din perspectiva soluției informaționale , dar nu a cadrului normativ cu privire la contabilitate.

	<p>20</p> <p>La pct. 30 subpct. 2) alineatul 2, la lit. a), b), c), d) se vor reformula definițiile în baza prevederilor SNC după cum urmează: „a. <i>Bilanțul/bilanțul prescurtat</i> - prezintă poziția financiară a entității și include informații aferente soldurilor existente la data raportării privind activele, capitalul propriu și datoriile. b. <i>Situația de profit și pierdere/situația de profit și pierdere prescurtată</i> - caracterizează performanța financiară a entității pentru perioada de gestiune și conține informații privind veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare. c. <i>Situația modificărilor capitalului propriu</i> - caracterizează existența și modificarea elementelor capitalului propriu în cursul perioadei de gestiune și conține informații privind capitalul social și neînregistrat, primele de capital, rezervele, profitul (pierderea), rezervele din reevaluare și alte elemente de capital propriu. d. <i>Situația fluxurilor de numerar</i> - caracterizează soldurile și fluxurile de numerar pentru perioada de gestiune și conține informații privind numerarul, numerarul în expediție și documentele bănești.”;</p>	<p>Se acceptă, cu mențiunea că acestea au fost identificate din punct de vedere informațional – respectiv, „compartimente” ale obiectului informațional „Situatii financiare completă”.</p>
	<p>21.</p> <p>La pct. 30 subpct. 2) alineatul 2, se va completa cu litera „g” cu următorul conținut: „<i>Notă explicativă</i> - detaliază și concretizează informațiile din bilanț/bilanțul prescurtat, situația de profit și pierdere/situația de profit și pierdere prescurtată, situația modificărilor capitalului propriu și situația fluxurilor de numerar.”.</p>	<p>Se acceptă, cu mențiunea că aceasta a fost identificată din punct de vedere informațional – respectiv, „compartiment” al obiectului informațional „Situatii financiare”.</p>
	<p>22.</p> <p>La pct. 30 subpct. 2) alineatul 2 lit. e), textul „note explicative, rapoarte de audit” se substituie cu textul ”raportul conducerii, raportul auditorului”, iar textul ”documentul original al situației” se substituie cu textul „setul de situații”.</p> <p>La fel, cuvintele „Sistemul Informatic de Management al Finanțelor Publice” se substituie în „Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice”, în corespundere cu denumirea corectă indicată și în pct. 14 alin. 3 (Sistemul Informațional de Gestionare al Finanțelor Publice).</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>23. La pct. 30 subpct. 2) alineatul 3 cuvîntul „categorii” se va substitui cu cuvîntul „seturi”. De asemenea, în lit. a), b), c), d), e), f), textul „ Conține date referitoare la” se substituie cu textul „ , conțin:”, iar prima propoziție se completează cu textul „și nota explicativă”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>24. La pct. 34 subpct. 4) cuvintele „evidența contabilă” se substituie cu cuvintele ”ținerea contabilității”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>25. Pct. 38 subpct. 3) se modifică și se expune în două subpuncte cu următorul conținut: „3) Infrastructura TIC a Ministerului Finanțelor, care include Sistemul Informațional de Gestione al Finanțelor Publice. 4) Infrastructura TIC a SFS, care include Ghișeul unic de raportare – raportare.gov.md.”, întrucât Sistemul Informațional de Gestione al Finanțelor Publice face parte din infrastructura TIC a Ministerului Finanțelor, iar Ghișeul unic de raportare – raportare.gov.md face parte din infrastructura TIC a SFS.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>26. Întru excluderea interpretărilor eronate, menționăm că, entitățile (inclusiv instituțiile publice, cu excepția autorităților/instituțiilor bugetare) aplică prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 și Standardele Naționale de Contabilitate aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 118/2013, iar autoritățile/instituțiile bugetare țin evidența contabilă și întocmesc rapoartele financiare în baza prevederile Legii contabilității nr. 113/2007 și Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 216/2015. Mai mult ca atât, practicile internaționale demonstrează că regulile de evidență contabilă diferă, în sectorul bugetar fiind aplicate IPSAS. Prin urmare, principiile de activitate și modul de ținere a evidenței contabile sunt diferite, fiind reglementate prin acte normative diferite.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>Totodată, menționăm că, Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice este un sistem informațional deținut de Ministerul Finanțelor, prin care sunt primite rapoartele financiare transmise de autoritățile/instituțiile bugetare din Republica Moldova, întocmite în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului finanțelor nr.216/2015.</p> <p>Astfel, propunem revizuirea proiectului de act normativ sub aspectul celor enunțate mai sus.</p>	
Ministerul Economiei <i>(Nr. 07-815 din 22.03.2022)</i>	La proiectul Hotărîrii Guvernului:		
	27.	<p>În scopul conformării cu prevederile art. 7⁶ al Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, care menționează expres documentele sistemelor și resurselor informaționale de stat, la pct. 5 considerăm necesară substituirea sintagmei „Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare” cu sintagma „Regulamentului resursei informaționale formată de Sistemul informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Concretizarea privind resursa informațională a fost făcută în p.1 al proiectului Conceptului. Totodată menționăm că, norma de la art. 7⁶ din Legea nr. 467/2003 indică <u>generic</u> unul din documentele sistemelor și resurselor informaționale de stat, cu reglementarea obiectelor de reglementare ale acestor regulamente. Acest articol nu impune titlu exact acestor regulamente.</p> <p>Denumirea propusă– <i>Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”</i> – respectă cerințele impuse de art. 42 din Legea nr. 100/2017, în special cerința ca denumirea „să exprime cu claritate obiectul reglementării”.</p> <p>Denumirea „regulamentul de organizare și funcționare a sistemului informațional” este utilizată pe larg, în acte normative similare deja aprobate de Guvern – ex.: Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Înregistrare cu statut de șomer” (HG nr. 286/2021), Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Determinarea dizabilității și capacității de muncă” (HG nr. 50/2022), Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „e-Integritate” (HG nr. 228/2020).</p>

	28	Referitor la pct. 7 relevăm că, regula generală privind intrarea în vigoare a actelor normative, statuată în art. 56 alin.(1) din Legea nr. 100/2017 prevede că, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Totodată, alin.(3) din articolul respectiv dispune că „intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective”. Astfel, considerăm important argumentarea intrării în vigoare „la data publicării” în Nota informativă la proiectul de hotărâre.	Se acceptă. Nota informativă a fost completată cu argumentarea de rigoare.
	La proiectul Conceptului Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”:		
	29.	Conform prevederilor pct. 2 din proiectul Conceptului, DPSF reprezintă un sistem informatic integrat destinat colectării, generalizării, analizei și publicării situațiilor financiare, raportului conducerii și raportului auditorului a unităților de drept din Republica Moldova. În acest sens, în textul proiectului este necesară definirea resursei informaționale formate de SI DPSF.	Se acceptă. Pct.1 a fost adaptat conform comentariului
	30.	Totodată, în același context, pentru un spor de precizie normativă, la Capitolul IV „Structura organizațională a DPSF” este necesar să fie menționați registratorii datelor resursei informaționale formate de SI DPSF.	Nu se acceptă. DPSF nu este un registru. Acesta nu oferă posibilitatea de a înregistra date, el fiind un sistem consumator de date înregistrate deja în alte sisteme informaționale de evidență și/sau raportare.
Ministerul Justiției	La proiectul hotărârii Guvernului:		
(Nr. 04/3137 din 04.04.2022)	31.	1. Potrivit art. 44 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, clauza de adoptare a actului normativ poate conține, după caz, și temeiul legal de adoptare a actului normativ	Se acceptă

	<p>respectiv. În calitate de temei legal se indică doar prevederile legale ce stabilesc competența autorității să emită actul normativ respectiv, pornind de la limitele de reglementare prevăzute de obiectul juridic al actului normativ. Astfel, subliniem că art. 8 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 nu poate fi indicat în calitate de temei legal, întrucât nu se referă la competența Guvernului de a aproba actul normativ enunțat. Propunem în calitate de temei legal să fie indicat art. 22 lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, care statuează că Guvernul aprobă conceptele sistemelor informaționale de stat.</p>	
32.	La pct. 5 , cuvintele „din momentul” se vor substitui cu cuvintele „de la data”.	Se acceptă.
33.	Potrivit art. 56 alin. (1) și (3) din Legea nr. 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. La pct. 7 din proiectul hotărârii Guvernului este indicat că, prezenta hotărâre de Guvern intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În acest context, este necesar ca în nota informativă să se argumenteze că, noile prevederi întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.	Se acceptă.
	La proiectul Conceptului Sistemului Informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”:	
34.	În parafa de aprobare , propunem substituirea cuvintelor „Anexa la” cu cuvintele „Aprobat prin”.	Se acceptă.
35.	Semnele grafice se vor exclude, or acestea nu sunt caracteristice actelor normative.	Se acceptă.

	<p>36. Recomandăm substituirea în ultimul alineat al capitolului „Introducere” a textului „sistemului național de contabilitate sau IRFS” cu textul „Standardelor Naționale de Contabilitate sau Standardelor Internaționale de Raportare Financiară”, în acord cu terminologia utilizată în legislația aferentă contabilității.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>37. La pct. 2, cuvintele „pot obține” se vor substitui cu cuvintele „să poată obține”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>38. Semnificațiile la noțiunile „Situatii financiare”, „Standarde Internaționale de Rapoarte Financiare”, „Standarde Naționale de Contabilitate” sunt prevăzute în Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, prin urmare, în scopul evitării paralelismelor în legislație propunem excluderea acestora. Mai mult, la pct. 8 se face referință că noțiunea „sitații financiare” care este definită în Legea nr. 287/2017.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>39. În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Prin urmare, abrevierile se vor exclude de la pct. 3 și se vor indica la prima folosire în text.</p>	<p>Se acceptă parțial. Abrevierile se indica la prima folosire în text, totodată, pentru facilitarea înțelegerii acestora, având în vedere și numărul mare al acestora, ele sunt centralizate la pct. 3</p>
	<p>40. La pct. 4, din sintagma „cadrului legal în vigoare” se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (obiecție similară și pentru pct. 5 și 7).</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>41. Potrivit normelor de tehnică legislativă, dacă se face referință la trei elemente structurale consecutive enumerarea se redă după următorul exemplu: pct. 16, 17 și 18. Prin urmare, la pct. 6 lit. c), textul „pct. 16-18” se va substitui cu textul „pct. 16, 17 și 18”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>42. În conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte sau alineate. Subpunctele sunt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză, și se evidențiază printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală. Subpunctul poate conține diviziuni însemnate</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>succesiv, de regulă, cu litere latine mici urmate de o paranteză. Dacă diviziunile punctului nu sunt însemnate cu litere sau numere, alineatele se evidențiază printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală. Ținând cont de regula enunțată, la pct. 6, subpunctele se vor numerota cu cifre arabe urmate de o paranteză.</p>	
43.	<p>La pct. 9:</p> <p>1) în Legea nr. 100/2017, sunt utilizate noțiunile „cadru normativ” și „act normativ”. În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017, aceleași noțiuni se exprimă prin aceeași termeni. Prin urmare, la pct. 9, noțiunile „cadru normativ-juridic” și „act normativ-juridic” se vor substitui cu noțiunile „cadru normativ” și „act normativ”.</p>	Se acceptă.
	<p>2) referința la actele normative se va formula ținând cont de prevederile art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, astfel încât la indicarea datei adoptării actului normativ să se indice numărul de ordine ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”.</p>	Se acceptă.
	<p>3) sursa publicării se va lua între paranteze rotunde și se va indica după următoarea formulă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului).</p>	Se acceptă
	<p>4) întru corectitudinea redactării, referința la Ministerul Finanțelor se va substitui cu referința la ministrul finanțelor or, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. k) din <i>Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate</i> ministrul emite în mod unipersonal ordine în limitele competenței sale.</p>	Se acceptă.
	<p>5) în conformitate cu art. 64 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, modificările se încorporează, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor de modificare, în actul de bază, identificându-se cu acesta. Intervențiile ulterioare privind modificarea sau abrogarea normelor modificate ori a dispozițiilor de modificare trebuie raportate la actul de bază. <i>Ordinul nr. 194/2018</i> și <i>Ordinul nr. 48/2019</i> sunt ordine de modificare a <i>Ordinului nr. 118/2013</i>, la</p>	Se acceptă.

	care se face referință la sbp. 1) lit. e), prin urmare, propunem excluderea acestora.	
	6) sbp. 2) se va completa cu <i>Hotărîrea Guvernului nr. 712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay)</i> or, proiectul conține dispoziții cu privire la modalitatea de plată prin intermediul sistemului informațional MPay.	Se acceptă.
	7) <i>Hotărîrea Guvernului nr. 1032/2006 cu privire la aprobarea Concepției sistemului informațional automatizat „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat</i> a fost abrogată prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 153/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului resurselor și sistemelor informaționale de stat.</i> Prin urmare, referința la <i>Hotărîrea Guvernului nr. 1032/2006</i> se va substitui cu referința la <i>Hotărîrea Guvernului nr. 153/2021.</i>	Se acceptă.
44.	La Capitolul II , menționăm că capitolul constituie element de structură complex al actului normativ, prin urmare, acesta nu poate fi constituit dintr-un singur punct.	Se acceptă.
45.	La pct. 10: 1) textul „Figura 1” se va substitui cu textul „Figura nr. 1” (obiecție valabilă și la Figurile nr. 2-5).	Se acceptă.
	2) la CU 06 și CU 08, cuvîntul „Funcționar” va fi succedat de articolul posesiv „al”. La CU 13, cuvîntul „import” va fi succedat de prepoziția „de”.	Se acceptă.
46.	În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. e) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , în cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română. Ținînd cont de regulă enunțată și de mențiunile de la pct. 9 din aviz, la pct. 13 , abrevierea „JSON” se va ajusta corespunzător (obiecție valabilă și la noțiunea „NBM Data Center”, abrevierea „KPI”).	Se acceptă parțial. JSON este un acronim standard utilizat în domeniul TIC (JSON - JavaScript Object Notation) care nu se traduce și se utilizează de rînd cu alte acronime acceptate în terminologia de specialitate (de exemplu: HTML, XML, DDoS). Traducerea acestui acronim ar genera probleme de înțelegere a sensului său de către specialiștii din domeniul TIC. Similar este cazul abrevierii „IFRS” pentru „Standarde Internaționale de Raportare Financiară” – a se vedea <i>Legea nr. 287/2017</i> .

		<p>Conceptul sistemului informațional este un document tehnic al acestuia – a se vedea art. 7⁶ din Legea nr. 467/2003, care relevă procesele tehnice ale ciclului de viață al sistemului software.</p> <p>În ceea ce privește celelalte două noțiuni – KPI și NBM Data Centre – au fost înlocuite cu echivalentele în română (respectiv: indicator de performanță și Infrastructura TIC a BNM).</p>
47.	<p>La pct. 14: 1) La sistemul informatic „Ghișeul unic de raportare electronică (e-Raportare)”, textul „(inclusiv XBRL dacă e-Raportare va adopta acest format)” se va exclude, or, în Concept, urmează a se face referință doar la formatele adoptate. Ulterior, în cazul adoptării formatului XBRL, proiectul anexei se va completa cu prevederile respective.</p>	<p>Se acceptă parțial Textul din pct.16 a fost reformulat ”(inclusiv în alte formate dezvoltate pe baza XML)”</p>
	<p>2) Ținând cont de regula expusă la pct. 9 din aviz, abrevierile „APC” și „APL” se vor substitui cu cuvintele „Autoritățile publice centrale” și „Autoritățile publice locale”. În acest sens, se vor revizui și abrevierile „ID”, „CUATM”, „ASP”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
48.	<p>La pct. 27 Figura nr. 3, sugerăm excluderea datelor „Forma organizatoric-juridică”, deoarece conform art. 182 alin. (2) din <i>Codul civil</i> „Denumirea persoanei juridice trebuie să includă, în limba de stat, forma juridică de organizare (obiecție valabilă și la pct. 30).</p>	<p>Nu se acceptă. În câmpul ”Forma organizatoric-juridică” se indică codul în conformitate cu Clasificatorul Formelor Organizatorico -Juridice (CFOJ) pentru a permite căutarea, prelucrarea, extragerea și generalizarea datelor.</p>
49.	<p>La pct. 28, cuvântul „Profil” se va substitui cu cuvintele „Situția de Profil”, astfel cum este menționat anterior în text, deoarece aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni (obiecție valabilă și la pct. 30 sbp. 1).</p>	<p>Se acceptă. Terminologia a fost uniformizată pe întreg conținutul conceptului.</p>
50.	<p>Diviziunile pct. 30 se vor renumera, ținând cont de prevederile art. 52 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017</i>.</p>	<p>Se acceptă.</p>
51.	<p>La pct. 34 sbp. 1), cuvintele „în ultimă instanță” se vor revizui or, acestea nu corespund limbajului normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p>
52.	<p>La pct. 34 este utilizată noțiunea „SI contabil”, iar la pct. 38 este utilizată noțiunea „Sistemul informatic contabil”. În acest sens, menționăm că noțiunile urmează a se uniformiza.</p>	<p>Se acceptă.</p>

Banca Națională a Moldovei (Nr. 18-0002/539/1002 din 04.04.2022)	53.	În Introducere (ultimul aliniat) se menționează că se va utiliza „o schemă de XML de raportare a datelor de afaceri”. Considerăm oportună examinarea posibilității de a utiliza standardul XBRL, care considerăm că ar fi mai potrivit pentru aceasta.	Se acceptă în următoarea redacție: XBRL și este o schemă XML pentru raportarea datelor de afaceri – (XBRL – Extended Business Reporting Language) Introducerea conține o descriere în română a acestui concept: „schemă XML de raportare a datelor de afaceri”
	54.	La pct. 4 , denumirea și primul aliniat, propunem a fi înlocuit textul „Destinația DPSF” cu textul „Destinația Conceptului”, deoarece abrevierea DPSF reprezintă soluția informațională, fie revizuirea formulării primului alineat.	Se acceptă parțial. Primului aliniat a fost ajustat. E necesar de menționat ca pct. 4 urmărește stabilirea destinației sistemului informațional DPSF, dar nu a conceptului. Destinația conceptului acestui sistem informațional, ca și a altor concepte este indicată și reiese din anexa nr. 3 la Reglementarea tehnica RT 38370656-002:2006 „Procesele ciclului de viață al software-ului”, anexă care reglementează structura conceptului unui sistem informațional.
	55.	La pct. 5 , în denumire și primul alineat, propunem a fi înlocuit textul „Scopul DPSF” cu textul „Scopul Conceptului”;	Nu se acceptă. Pct. 5 urmărește stabilirea scopului sistemului informațional DPSF, dar nu a conceptului. Vedeți explicațiile la p.54 din Sinteză.
	56.	La pct. 7, subpct. 17) , este utilizată abrevierea „SIA SDS”, care nu a primit definiție inițial, considerăm necesară definirea acesteia în p. 3, fie utilizarea denumirii depline.	Se acceptă.
	57.	La pct. 9 subpct. 1) lit. l) , hotărârea CNPF indicată urmează a fi exclusă, deoarece aceasta doar modifică prevederile hotărârii indicate la litera k). Totodată este necesar de inclus „Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 54/3 din 11.12.2017 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea asociațiilor de economii și împrumut, Monitorul Oficial Nr. 451-463 din 29.12.2017”, care poate fi inclusă.	Se acceptă.
	58.	La pct. 9 subpct. 1) lit. p) se propune de a fi transpusă în fața literei m) astfel încât actele normative să fie ordonate după entități.	Se acceptă.
	59.	La pct. 10, „CU01: Explorez conținut public al DPSF”:	Sunt 2 cazuri de utilizare diferite furnizate pentru 2 roluri diferite. În cazul CU02 se explorează doar situațiile financiare cu un set limitat de facilități de căutare/filtrare a datelor.

	<p>a) se menționează mecanismul/funcționalitatea „căutare” <i>prin ce aceasta diferă de</i> mecanismul de căutare disponibil utilizatorilor autorizați la CU02;</p>	CU03 dispune de facilități avansate de căutare și afișează ca rezultat mai multe ținte: situații financiare, profiluri de unități de drept, formulare electronice etc.
	<p>b) se propune de a substitui noțiunea „Utilizatori anonimi” cu „Utilizatori neautentificați” care, în opinia noastră este mai potrivită, inclusiv în corelare cu termenul „Utilizatori autorizați”. Similar se va modifica și la CU02: Verific situații financiare.</p>	Se acceptă
60.	<p>La pct. 10, CU03: se consideră necesar de revizuit textul „utilizatorul va insera într-un formular special secvența de text”. Căutarea în versiunea standard considerăm necesar să fie realizată după caracteristici cum ar fi IDNO/cod fiscal, și/sau denumire entitate.</p>	<p>Se acceptă Opțiunile propuse de căutare vor fi implementate; totodată, la nivelul conceptului nu dorim să limităm opțiunile de căutare. Acestea urmează a fi precizate în cadrul cerințelor funcționale și a analizei de business.</p>
61.	<p>La pct. 10, după CU04, se propune a fi inclus un CU nou/separat: „Gestionare cont/abonamente”, care ar permite utilizatorului autentificat să-și gestioneze contul său, inclusiv să activeze sau să dezactiveze accesul la anumite servicii (în bază de abonament).</p>	<p>Nu se acceptă Obiectivul acestui sistem nu este de a implementa magazine electronice sofisticate nici implementarea unor cabinete sofisticate. Monetizarea stocului de date se va implementa prin intermediul CU04 cu un set minim necesar de funcționalități necesari solicitării și recepționării serviciilor electronice.</p>
62.	<p>Se consideră necesar să fie prevăzută posibilitatea (la moment aceasta nu rezultă clar din prevederile conceptului) ca DPSF să permită utilizatorilor autentificați (MPass) să poată solicita informațiile prevăzute la CU04.1 și CU04.2, și în lipsa unor abonamente, achitând online solicitarea dată (MPay).</p>	<p>Se acceptă Conceptul prezintă o viziune de ansamblu și o schemă universală a modelului de date. Ceia ce se stipulează în comentariu ar fi un abonament implicit de o singură dată care este înregistrat automat în cadrul sistemului în momentul selectării serviciului (poate opta pentru un abonament cu reducere sau poate selecta situațiile necesare și i se va pune în corespondență în mod automat abonamentul fără reducere). Noțiunea de abonament asigură posibilitatea implementării de tarife diferențiate pentru serviciile oferite.</p>

	63.	<p>La pct. 10, „CU06: Procesez abonamente și comenzi”:</p> <p>a) termenul „Funcționar BNS” este un rol prea generic ca denumire, ținând cont că nu toți funcționarii BNS vor avea acces la aceste informații funcționale, de aceea se propune să fie revizuită denumirea rolului;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea a fost completată și astfel accesul va fi disponibil doar funcționarilor autorizați prin Ordin al BNS.</p> <p>Utilizând CU09 accesul respectiv se va diferenția deoarece DPSF va avea un mecanism avansat de defnire a rolurilor și drepturilor de acces la nivel de interfață utilizator și date. Particularitățile solicitate în comentariu sunt oportune de precizat la etapa de analiză de business și proiectare a DPSF.</p>
		<p>b) noțiunile/termenii „Clienților BNS” și „Clientul BNS”, se propune a fi substituite cu „Clienților” și, respectiv, „Clientul” conform noțiunilor utilizate în Figura 1.</p> <p>Se consideră că, termenul „Client BNS” este unul mult mai generic (nu toți clienții BNS vor fi și utilizatori/clienți DPSF).</p> <p>De asemenea, poate fi revizuit proiectul în vederea introducerii rolului de „Client DPSF” sau „Utilizator DPSF”.</p>	<p>Se acceptă noțiunea de „Client”.</p>
	64.	<p>La pct. 10 CU08:</p> <p>a) se consideră necesară revizuirea expresiei „salvate în baza tehnologică a DPSF”, eventual prin înlocuirea acesteia cu „salvarea în baza de date a DPSF”;</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Punctul din Concept a fost completat cu descrierea diferenței între baza de date tehnologică și baza de date de producție.</p> <p>Dat fiind faptul că situațiile financiare vor fi recepționate din diferite surse, diferite formate și la un nivel diferit de calitate, nu este rațională stocarea lor în baza de date de producție.</p> <p>Procesele de business ale BNS prevăd pentru unele cazuri o procesare și validare a datelor situațiilor financiare recepționate.</p> <p>Prin urmare s-a optat anume pentru o bază de date tehnologică ca o soluție de stocare temporară a datelor anterior salvării lor în baza de date în producție după verificare și validare.</p>
		<p>b) ținând cont că toate situațiile financiare vor fi preluate în cadrul DPSF din surse oficiale externe, nu este clar scopul etapei „verificarea formei, corectitudinii și plenitudinii întocmirii situațiilor financiare, raportului conducerii și raportului auditorului”. Se consideră că, această etapă urmează a fi realizată în cadrul sistemelor ce au furnizat aceste date.</p>	<p>Verificarea și validarea datelor este inclusă pentru a gestiona unele procese de business specifice. De exemplu, pentru unele surse, BNS efectuează activități de verificare, validare și dacă e necesară - returnarea situațiilor financiare pentru control suplimentar și ajustare în caz de necesitate. (ca exemplu: lipsa notei explicative sau atașarea din eroare a raportului conducerii altei entități).</p>

	65.	<p>La pct. 10, „CU17: Execut proceduri automate”:</p> <p>a) primul aliniat: este indicat că furnizarea de date are loc la momentul oportun, însă datele urmează a fi furnizate utilizatorilor la momentul solicitării. În proiect nu este menționat că utilizatorul se poate „abona” și primi automat datele necesare (nu există CU), există doar abonare la alerte/notificări;</p> <p>b) la al doilea aliniat se menționează cazul particular „lansarea periodică a mecanismului de recepționare a datelor situațiilor financiare din surse externe” – din descrierea conceptului se concluzionează că, DPSF va primi date doar din surse externe. În acest context este necesar de revăzut acest alineat, fie de revăzut prevederile Conceptului și includerii precizării privind modul în care unele situații financiare pot fi raportate/prezentate direct. Totodată, ținând cont de faptul că sursele oficiale externe (în redacția curentă) reprezintă unica sursă de date, se consideră oportun de a include această activitate într-un CU separat – Procesare situații financiare prezentate din surse externe.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Funcționalitățile menționate sunt integrate în cerințele funcționale ale cazurilor de utilizare care extind cazul de utilizare CU04. Caietul de sarcini specifică în detaliu aceste interacțiuni.</p>
			<p>Se acceptă parțial</p> <p>Prezentarea directă a situațiilor financiare e posibilă actualmente doar în cazul când sunt furnizate în format tradițional pe hârtie la BNS. În pct.16 este menționat Sistemul Informatic al BNS ”CIS” prin care sunt prelucrate situațiile financiare prezentate pe hirtie și prin MConnect furnizate către DPSF</p> <p>Prin urmare, situațiile financiare vor fi recepționate din diferite surse oficiale.</p>
	66.	<p>La pct. 11 subpct. 3) - nu este clar dacă fiecare solicitare urmează a fi procesată de un funcționar din cadrul BNS sau vor exista și solicitări procesate în regim automat (solicitare raport cu achitarea MPay – care odată achitat, automat va permite accesul la informația solicitată).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În mare parte solicitările vor fi procesate în mod automat de către sistem. Cazul CU06 este necesar doar în cazurile când se necesită intervenția manuală pentru furnizarea unor servicii particulare neprevăzute în configurațiile existente sau când trebuie definite niște particularități specifice (exemplu: asigurarea accesului gratuit la serviciile incluse în cadrul unui abonament contra plată).</p>
	67.	<p>La Figura 2 și pct. 14 este necesar de revizuit formularea privind standardul conform căruia vor fi prezentate Situațiile financiare, deoarece companiile de asigurării, precum și alte entități de interes public, conform Legii contabilității și raportării financiare, întocmesc situațiile financiare în conformitate cu IFRS, nu SNC;</p>	<p>Se acceptă.</p>
68.	<p>La pct. 14 și în Figura 2 se menționează Sistemul informatic de raportarea al BNM drept sursă pentru situațiile financiare (în format electronic). În acest context menționăm următoarele: BNM primește de la băncile licențiate, prin intermediul SIRBNM, rapoartele FINREP la nivel individual și la nivel consolidat (în format electronic XBRL), dar nu primește situațiile financiare ale</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Cunoaștem că la moment băncile raportează direct către BNS situațiile financiare IFRS exclusiv pe suport pe hârtie. Cu toate acestea, Agenția de Guvernare Electronică a recomandat să fie</p>	

	<p>băncilor. Situații, care conform notele informative, rapoartele auditorilor, rapoartele conducerii, etc.</p> <p>Considerăm oportun modificarea termenului de situații financiare conform IFRS în Rapoarte financiare FINREP.</p>	<p>exclusă o asemenea raportare și să fie utilizată exclusiv raportarea electronică a situațiilor financiare.</p> <p>Adițional, în contextul transferului de la CNPF către BNM a mecanismului de raportare utilizat actualmente de companiile de asigurări și instituțiile de creditare nebankare s-a considerat rațională păstrarea în concept a cerinței de integrare a DPSF cu sistemul informațional de raportare al BNM.</p> <p>Data fiind incertitudinea la moment cum va fi implementat mecanismul de raportare a acestor instituții către BNM considerăm că pe parcursul analizei de business și proiectării de detaliu a DPSF se va lua o decizie de principiu cum vor fi recepționate și integrate situațiile financiare ale acestor instituții.</p>
69.	<p>La pct. 15, trebuie să dispună de procese ETL separate pentru procesarea SF în funcție de formatul în care acestea sunt transmise (XML, XBRL, JSON), dar și standardul pe care acestea se bazează (SNC sau IFRS).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A fost actualizată figura 2 și descrierea folosindu-se o noțiune mai generală: mecanism ETL. Numărul proceselor de transformare care urmează a fi implementate vor fi identificate în cadrul proceselor de analiză de business și proiectare de detaliu al DPSF.</p>
70.	<p>La pct. 19 lit. b), se propune înlocuirea noțiunii „Posesorul sistemului” cu „Gestionarul sistemului”, lit. c) se propune a fi exclusă deoarece noțiunea de „Deținătorul sistemului” fiind cuprinsă în cea de „Gestionarul sistemului”.</p> <p>Se propune completarea cu litera f): „f) Furnizorii de date”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Subiecții raporturilor juridice în domeniul creării, administrării sistemelor informaționale de stat sunt reglementați expres în art. 7, alin. (2) din Legea 467/2003</p>
71.	<p>La pct. 20-23, se consideră că era oportun să corespundă numerotării cu litere, și nu să fie continuat cu puncte generale.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Structura conceptului a fost revizuită.</p>
72.	<p>La pct. 21, se propune ca noțiunile „Posesorul și Deținătorul” să fie substituie cu noțiunea „Gestionarul”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul la p. 70 din Sinteză.</p>
73.	<p>La pct. 24, „Documentele recepționate direct de la entități (definite conform Legii nr. 287/2017)” - până la această etapă se menționa doar despre recepționarea datelor din sursele oficiale externe. Este necesar de corelat prevederile Conceptului, mai mult ca atât, în conformitate cu Figura 2, nu este prevăzută recepționarea directă,</p>	<p>Se acceptă</p>

	SF directe fiind recepționare de la Ghișeul unic de raportare electronică.	
74.	La pct. 24 subpct. 6) și pct. 25 subpct. 3) , se propune ca, cuvântul „Eveniment”, să fie înlocuit cu „Document”.	Se acceptă
75.	La pct 25, subpct. 2) se propune a fi exclus, deoarece informația respectivă este descrisă la subpct. 1).	Nu se acceptă Seturile de date pot avea alt format decât situațiile financiare.
76.	La pct. 26 subpct. 1), 2) și 3) , se propune ca, cuvântul „Evenimente” să fie înlocuit cu cuvântul „Registru”.	Se acceptă parțial A fost înlocuit prin noțiunea Extras din registru, deoarece e vorba de conținutul Registrului.
77.	La pag. 17 și 20. Proiectul conceptului operează cu sintagma „Situațiile financiare ale reprezentanței entității nerezidente”. Potrivit Codului civil modernizat persoanele juridice pot avea sucursale și filiale. Reprezentanțele nu mai sunt reglementate de legislația civilă. În acest sens, se propune autorilor conceptului să alinieze terminologia utilizată cu cea din legislația civilă.	Se acceptă parțial. Suntem de acord cu remarca referitoare la legislația civilă. În pofida acestui fapt, noțiunile utilizate în prezentul concept corespund Legii nr. 287/2017, care și constituie temei pentru elaborarea acestui sistem informațional. Totodată, terminologia a fost revizuită, astfel, încât „reprezentanță a entității nerezidente” a rămas exclusiv la pct. 30 alineatul al treilea, care indică seturile de situații financiare – lit. e) – „e) <i>Situațiile financiare ale reprezentanței entității nerezidente</i> – care reiese din Legea nr. 287/2017.
78.	La pct. 30 subpct. 2) , în a doua propoziție, se consideră oportun ca textul „Situația financiară” să fie substituit cu textul „Situațiile financiare”.	Se acceptă.
79.	La pct. 31 subpct. 2) , pentru textul „o valoare incrementală atribuită automat de Sistemul de Gestiune a Bazelor de Date” se propune a fi utilizat IDNP, oricum logarea se va face cel mai probabil în bază de MPass.	Se acceptă
80.	La pct. 34 subpct. 1) , cu referire la pictograma SI de e-Raportare al BNM, menționăm că DPSF nu va putea fi integrat cu SIRBNM, DPSF doar va primi unele rapoarte (situații financiare) din acesta prin interfața MConnect. Același comentariu este valabil și pentru pct. 34 subpct. 16) - SIRBNM nu va fi integrat cu DPFS.	Se acceptă Prin integrare se înțelege recepționarea datelor prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect. Acest lucru este arătat explicit în diagrama din figura 5 (inclusiv natura integrării – Recepționarea situațiilor financiare).
81.	Se propune înlocuirea termenului „instituție bancară”, „bancă comercială” etc. Având la bază noțiunea de „bancă” din art. 4 din	Se acceptă.

	<p>Legea nr. 202/2017 cu privire la activitatea băncilor, se sugerează substituirea, pe tot parcursul textului proiectului, a sintagmelor „instituție bancară” și „bancă comercială” cu cuvântul „bancă”, la forma gramaticală corespunzătoare.</p>	
82.	<p>Cu referire la utilizarea/referința la Sistemul informatic de raportarea al BNM drept sursă pentru situațiile financiare (în format electronic):</p> <p>În conformitate cu actele normative menționate la pct. 9 subpct. 1) lit. m)-o), BNM primește de la băncile licențiate, prin intermediul SIRBNM (Sistemul Informațional de Raportare către BNM), rapoartele FINREP la nivel individual și la nivel consolidat (în format electronic conform standardului XBRL). Conform art. 5 alin. (4) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, băncile, în calitate de entități de interes public, întocmesc situațiile financiare conform IFRS. În baza art. 33 din legea menționată, băncile au obligația de a prezenta situațiile financiare, raportul conducerii și raportul auditorului, în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune, Biroului Național de Statistică.</p> <p>În condițiile în care situațiile financiare conform IFRS, nu sunt aceleași cu rapoartele FINREP prezentate la BNM, se consideră necesar de definit clar dacă prin Situații financiare ale băncilor în contextul DPSF (și care urmează a fi prezentat de BNM în format electronic – XBRL) de fapt se are în vedere un subset al rapoartelor FINREP (elaborate și prezentate la BNM conform actelor normative menționate la pct. 9 subpct. 1) lit. m)-o) din concept) sau se referă la situațiile financiare IFRS așa cum acestea sunt definite în actele normative corespunzătoare (și sunt prezentate de bănci direct la BNS).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Adițional, în contextul transferului de la CNPF către BNM a funcțiilor de supraveghere asupra companiilor de asigurări și instituțiilor de creditare nebancale s-a considerat rațională păstrarea în concept a cerinței de integrare a DPSF cu sistemul informatic de raportare SIREM.</p> <p>Dat fiind incertitudinea la moment cum va fi implementat mecanismul de raportare a acestor instituții către BNM considerăm că pe parcursul analizei de business și proiectării de detaliu a DPSF se va lua o decizie de principiu cum vor fi recepționate și integrate situațiile financiare ale acestor instituții.</p>
83.	<p>Cu referire la depunerea situațiilor financiare proprii ale Băncii Naționale a Moldovei:</p> <p>Banca Națională a Moldovei întocmește situații financiare individuale și consolidate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), cu respectarea prevederilor Legii 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, care sunt publicate, împreună cu Raportul auditorului independent, în format pdf, pe site-ul oficial al Băncii, în</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Considerăm că pe parcursul analizei de business și proiectării de detaliu a DPSF se va lua o decizie cum vor fi recepționate și integrate situațiile financiare ale BNM întocmite în conformitate cu IFRS</p>

	<p>compartimentul BNM/Transparență/ Situații financiare anuale ale BNM.</p> <p>Către BNS, BNM prezintă un set de date financiare privind performanța financiară și poziția financiară, agreeate în baza unui Acord de colaborare între BNS și BNM, remise cu o periodicitate trimestrială și anuală. Rapoartele se prezintă respectând structura și formatul (excel) agreeat cu BNS. Astfel, constatăm că Conceptul examinat nu prevede posibilitatea încărcării situațiilor financiare ale BNM în DPSF care este prevăzut pentru colectarea rapoartelor dintr-un număr limitat de sisteme informatice.</p> <p>În aceste condiții, sugerăm două soluții care ar permite încorporarea Situațiilor financiare anuale ale BNM în DPSF:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prin includerea posibilității de accesare/încărcare direct de pe site-ul oficial al BNM; • prin încărcarea de către funcționarii BNS care recepționează și procesează rapoartele BNM prezentate în baza Acordului de colaborare stipulat mai sus. 	
84.	<p>Se solicită a se preciza dacă BNM, în calitate de utilizator al situațiilor financiare individuale, în scopuri de supraveghere și în scopul producerii statisticii oficiale va dispune de acces gratuit la situațiile financiare disponibile în DPSF?</p> <p>Cum va afecta implementarea DPSF, prevăzut în Concept, prezentarea datelor din SF conform Acordului de colaborare între BNM și BNS, inclusiv pentru capitolele 3 și 4 a raportului 1-Invest.</p> <p>Se solicită a explica dacă situațiile financiare individuale și cele agregate vor constitui o parte componentă a statisticii oficiale, compilate conform bunelor practici europene. Dacă răspunsul este afirmativ, atunci ar fi oportun ca BNS să asigure respectarea calității statistice și să disemineze aceste date prin intermediul paginii sale web, nu prin http://date.gov.md.</p>	<p>Implementarea DPSF nu va afecta prezentarea datelor din chestionarele statistice și situațiile financiare de către BNS în adresa BNM care se realizează în prezent în baza Acordului între BNS și BNM.</p> <p>Obiectivul DPSF este de a integra într-un singur loc toate categoriile de situații financiare, asigurând în același timp calitatea și veridicitatea datelor stocate și diseminate.</p> <p>BNS va asigura și în continuare diseminarea datelor din situațiile financiare inclusiv și pe pagina WEB a BNS.</p>
85	<p>Situațiile financiare nu constituie obiecte ale secretului comercial, astfel, nu este clar dacă „Depozitarul public al situațiilor financiare” va oferi acces public la toate datele individuale (la nivel de entitate) și care va fi diferența dintre accesul public și accesul contra cost (în bază de abonament).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Obiectivul DPSF este de a oferi acces gratuit la datele situațiilor financiare stocate în DPSF. Pentru aceasta la dispoziția utilizatorilor Internet sunt puse la dispoziție 2 cazuri de utilizare CU01: Explorez conținut public al DPSF și CU02: Verific situații financiare.</p>

			Monetizarea serviciilor date ține doar de servicii particulare specifice solicitate de unii utilizatori. Aceste servicii sunt orientate la necesitățile specifice ale lor. Acești utilizatori nu vor folosi mecanismele publice de căutare și accesare a datelor situațiilor financiare, ci BNS le va pregăti și furniza datele la solicitările lor speciale.
Agencia de Guvernare Electronică <i>(Nr. 3007-32 din 16.03.2022)</i>		La proiectul Hotărârii Guvernului:	
	86.	Se propune completarea clauzei de adoptare cu trimitere la art. 22 lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, care reglementează atribuția Guvernului de aprobare a conceptelor sistemelor informaționale de stat.	Se acceptă. Întrucât, în contextul acestui proiect, Guvernul realizează și atribuțiile indicate la art. 22 lit. b) și e), în clauza de adoptare, art. 22 a fost indicat integral.
		La proiectul Conceptului Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”:	
	87.	Pct. 9 subpct. 2) se va completa cu următoarea poziție: „ <i>a) Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat</i> ”.	Nu se acceptă Această lege este indicată la pct. 12. Dublarea actelor normative în diferite puncte nu corespunde cerințelor de tehnică legislativă. Mai ales că, fiecare act normativ, într-o măsură sau alta conține reglementări aferente diferitor domenii de reglementare, nu doar domeniului principal reglementat. Cu toate acestea repetările normative nu se practică.
88.	Este necesară revizuirea prevederilor pct. 17 subpunctul doi și ale pct. 22 lit.(b) , în ceea ce privește furnizarea serviciilor electronice cu titlu oneros persoanelor fizice și juridice, prin prisma dispozițiilor art. 1 alin.(3) și art. 2 alin.(2) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate și prevederilor Secțiunii a 8-a din Hotărârea Guvernului nr. 211/2018 privind platforma de interoperabilitate (MConnect). În conformitate cu normele menționate, ar trebui să se stipuleze că informațiile despre situația financiară urmează a fi expuse prin web-serviciu în platforma de interoperabilitate (MConnect) și reutilizate în raport	Se acceptă Această propunere va fi implementată mai detaliat în cadrul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”. Anume acest act normativ este cel care va reglementa particularitățile accesării datelor de către privați și raporturile juridice (inclusiv comerciale) constituite în contextul accesării acestor date. În cadrul conceptului, se prevăd, în special, aspecte tehnice privind accesibilitatea datelor, aspectele comerciale, urmând a fi reglementate în regulament, așa cum s-a menționat	

		<p>cu persoanele fizice, în mod gratuit, prin intermediul portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet), iar către persoanele juridice prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).</p> <p>În cazul în care autorul proiectului se referă la anumite seturi de metadate și alte tipuri de informații care nu sunt livrate prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) și care vor fi transmise și accesate contra plată, acest fapt se va menționa expres la pct. 17 subpunctul doi din proiectul de Concept.</p>	<p>supra. Or, și în cazul HG nr. 211/2018, aceste aspecte sunt reglementate în Regulamentul privind modul de utilizare a platformei de interoperabilitate (MConnect), dar nu în conceptul tehnic. În orice caz, aspectele tehnice care sunt necesare în vederea asigurării accesului la anumite date nu în format liber, dar condiționat (contra plată) – au fost luate în calcul și expuse în proiectul conceptului – inclusiv la normele indicate în prezenta propunere.</p>
<p>Comisia Națională a Pieței Financiare (Nr. 02-4/ 727 din 18 martie 2022)</p>	89.	<p>În cadrul CNPF este pus în aplicare doar un singur sistem informațional ce cuprinde raportarea organizațiilor de creditare nebanară și asociațiilor de economii și împrumut - <i>Sistem informatic electronic cu bază de date privind stocarea, consolidarea, analiza și monitorizarea datelor financiare ale sectorului de creditare nebanară „SIREM”</i>, forma și conținutul rapoartelor specifice prezentate la CNPF fiind una diferită decât ale celor întocmite conform SNC.</p> <p>În contextul celor prenotate, pe tot parcursul textului proiectului de Concept intervenim cu propunerea de substituie a cuvintelor „<i>SI Vizor</i>” cu „<i>Sistem informatic electronic cu bază de date privind stocarea, consolidarea, analiza și monitorizarea datelor financiare ale sectorului de creditare nebanară „SIREM”</i>”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	90.	<p>La pct. 14, pct. 30 lit. j), pct. 34 sbp. 15), pct. 38 sbp. 4) se propune excluderea cuvintelor ce fac trimitere la companiile de asigurări.</p> <p>Privind piața asigurărilor menționăm că, potrivit Regulamentului privind situațiile financiare specializate ale entităților care desfășoară activitatea de asigurare și/sau reasigurare (Hotărârea nr. 15/1 din 07.04.2020) la întocmirea situațiilor financiare specializate se aplică prevederile Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și ale Standardelor Internaționale de Contabilitate (IAS). Situațiile financiare specializate, cuprind:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Ulterior trecerii companiilor de asigurări sub supravegherea BNM, situațiile financiare ale acestora vor fi recepționate în format direct XBRL, așa cum se recepționează actualmente de la bănci.</p> <p>Totuși, întrucât, există necesitatea migrării datelor istorice pentru cel puțin 3 perioade de raportare, se consideră oportun de a menține companiile de asigurări în prevederile vizate de</p>

		<p>Forma BC – Bilanțul contabil; Forma PP – Contul de profit și pierdere, inclusiv contul tehnic pe categorii de asigurări și contul nontehnic; Forma FT – Situația fluxurilor de trezorerie; Forma CS – Capitalul social; Forma I – Investițiile; Notele explicative la situațiile financiare specializate (pct.9 din Regulament).</p> <p>Complementar a se reține că, în conformitate cu Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative (<i>în vigoare din 1 iulie 2023</i>), competențele CNPF aferente componentei asigurări și creditării nebancale, vor fi transferate Băncii Naționale a Moldovei.</p>	<p>propunere. Mai ales că până la lansarea DPSF, ei vor mai raporta o dată prin intermediul SIREM.</p>
<p>Agencia Servicii Publice</p> <p><i>(Nr. 01/1899 din 17.03.2022)</i></p>		<p>La proiectul hotărârii de Guvern:</p>	
	<p>91</p>	<p>Ținând cont de faptul că sistemul informațional este un mecanism prin intermediul căruia se formează resursa informațională (<i>registrul</i>), pentru a aduce în concordanță termenii utilizați cu noțiunile din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, propunem schimbarea denumirii sistemului informațional în <i>Sistemul informațional „Registrul public al situațiilor financiare” (SI RPSF)</i>. Prin urmare, se impune modificarea denumirii Hotărârii Guvernului și paragrafului 1 al prezentului proiect de hotărâre.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În art.3 din Legea nr. 287/2007 se indică expres noțiunea „Depozitarul public al situațiilor financiare - sistem unic integrat de colectare, stocare, generalizare, analiză și publicare a situațiilor financiare, a raportului conducerii și a raportului auditorului ale entităților” și nu constituie un registru. Conform opiniei prezentate, autorul pune semnul egalității între „resursă informațională” și „registru” – ceea ce nu este exact. Or, contrapunând definițiile „resursă informațională” – din Legea nr. 467/2003 și „registru” – din Legea nr. 71/2007, constatăm că registrul este o resursă informațională, care se ține prin intermediul unui sistem informațional automatizat. Totodată, nu orice resursă informațională este neapărat un registru. Registrele reprezintă instrumente care se instituie pentru ținerea evidențelor. În cazul Depozitarului unic – acesta este instituit în calitate de sistem unic integrat de colectare, stocare, generalizare, analiză și publicare a situațiilor financiare, a raportului conducerii și a raportului auditorului ale entităților, iar ținerea evidenței nu reprezintă un obiectiv al acestui sistem. Evidența situațiilor financiare are loc în sistemele destinate colectării situațiilor financiare, iar Depozitarul doar consumă date din acestea.</p>

	<p>92. La pct. 5 al proiectului de hotărîre, sintagma „<i>Regulamentul privind organizarea si funcționarea Sistemului Informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”</i>” de înlocuit cu sintagma „<i>Regulamentul privind modul de tinere a Registrului public al situațiilor financiare”</i>”. Propunerea vine în urma prevederilor art. 16 alin.(3) și ale art. 19 alin.(1) din Legea nr. 71/2007, precum și ale art. 7⁶ alin.(2) lit. c) din Legea nr. 467/2003. Potrivit acestor prevederi, Regulamentul în cauză trebuie să reglementeze modul de ținere a registrului, care se va forma de noul sistem informațional preconizat de a fi creat.</p>	<p>Nu se acceptă. Vedeți comentariile la p.91 din Sinteză.</p>
<p>II. La proiectul Conceptului Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”, anexa la proiectul Hotărîrii Guvernului:</p>		
	<p>93. Este de menționat faptul că deși proiectul Conceptului a fost elaborat conform structurii a Conceptului tehnic din Reglementarea tehnica RT 38370656- 002:2006 „Procesele ciclului de viață al software-ului”, anexa nr. 3 (Monitorul Oficial N95-97 din 23.06.2006), atât structura, cat și conținutul compartimentelor proiectului Conceptului nu corespunde cerințelor Reglementarii tehnice. De asemenea, atenționăm că Reglementarea tehnică urmează să fie inclusă în <i>Capitolul II „Spațiul normativ-juridic al sistemului”</i>.</p>	<p>Se acceptă. Pentru a facilita înțelegerea și identificarea compartimentelor și a conținutului lor conform reglementării tehnice numite, proiectul conceptului a fost ajustat. Reglementarea tehnică indicată a fost inclusă în <i>Capitolul II „Spațiul normativ-juridic al sistemului”</i>.</p>
	<p>94. În cursul textului sunt folosite în mod inexact noțiunile „<i>sistem informatic</i>” și „<i>sistem informațional</i>”. De exemplu, același sistem SI DPSF, într-un caz este numit „sistem informațional” (pct. 1), iar în altul „sistem informatic” (pct. 2), în timp ce în pct. 3 „Noțiuni principale” termenul „SI” se descifrează ca fiind „sistem informatic”. Însă, aceste definiții au înțelesuri diferite. Astfel, un <i>sistem informatic</i> reprezintă „orice dispozitiv izolat sau ansamblu de dispozitive interconectate ori aflate în legătură care asigura ori dintre care unul sau mai multe elemente asigură, prin executarea unui program, prelucrarea automată a datelor” (art. 2 din Legea nr. 20/2009 privind prevenirea și combaterea criminalității</p>	<p>Se acceptă.</p>

	informatic). <i>Sistemul informațional</i> reprezintă o „totalitate de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informație” (art. 3 din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat).	
95.	Capitolul I „Noțiuni generale” de schimbat în „Dispoziții generale” și de completat cu definiția <i>resursa informațională</i> (registriului), care se formează cu ajutorul sistemului informațional preconizat a fi creat.	Se acceptă.
96.	La capitolul III „Spațiul funcțional”: a. În capitol urmează să fie descrise funcțiile sistemului informațional, cu ajutorul cărora sunt îndeplinite sarcinile principale pentru care este elaborat acest sistem informațional. Spațiul funcțional al fiecărui sistem este format din două părți de bază. Prima parte o constituie funcțiile tipice (funcții de bază), care sunt inerente majorității sistemelor informaționale de acest gen, iar a doua parte o constituie funcțiile specifice caracteristice unui anumit sistem care determină specificitatea acestuia. Autorii, în primul bloc de funcții (funcțiile de bază), pct. 10, în loc să descrie funcțiile sistemului, au descris procesele care au loc în cadrul accesului la datele sistemului. Deci, acest punct urmează să fie redactat. Funcțiile de bază ale acestui sistem includ un șir de activități: înregistrarea primară a datelor, actualizarea datelor, scoaterea de la evidență a obiectelor informaționale. Totodată, de exemplu, o astfel de funcție ca „scoaterea de la evidență” din domeniul ținerii registriului al situațiilor financiare necesită explicații concrete. Și anume, ce înseamnă aceasta funcție: aplicarea unei marcări speciale și transferul datelor în arhivă sau ștergerea fizică a datelor din registru și, în care condiții se execută aceasta funcție?	Nu se acceptă Funcțiile specificate în obiecțiile se referă la sistemele de tip registru, or, în cazul SI DPSF, așa cum am relevat supra, acesta nu este un registru, dar un sistem consumator de date care se va sincroniza cu stocuri de date gestionate prin intermediul altor sisteme (care implementează funcțiile menționate în obiecție). Pentru reprezentarea funcționalităților sistemului a fost utilizată Diagrama cazurilor de utilizare, care reprezintă un mijloc modern de reprezentare multidimensională a funcțiilor sistemului, relațiile între funcționalitățile furnizate, actorilor care au acces la funcționalitățile furnizate precum și interdependența dintre aceștia. Deși, în diagrama cazurilor de utilizare prezentată, nu este făcută o delimitare strictă între categoriile de funcționalități furnizate (funcții specifice, funcții de bază etc.), acestea sunt grupate ulterior în alte compartimente ale documentului (exemplu: diagrama de arhitectură prezentată în figura 5).
97.	b. În plus, nu sunt descrise corect funcțiile specifice ale sistemului pe care autorii au încercat să le descrie în contururile funcționale	Nu se acceptă

	<p>(pct. 11). De fapt, autorii nu au specificat funcțiile sistemului, care asigură evidența setului prezentat de rapoarte ce caracterizează poziția financiară. De exemplu, în capitolul „Spațiul informațional” este indicată lista obiectelor informaționale care trebuie luate la evidență, iar în capitolul „Spațiul funcțional” nu este indicată nici o funcție care să asigure luarea la evidență a acestora.</p>	<p>Obiecția presupune că Depozitarul este un registru care ține evidența obiectelor informaționale. Conform Conceptului, DPSF nu este un registru, nu există noțiunea de „Registrator” și nici funcție de „luare la evidență”, deoarece aceste funcții sunt implementate în sistemele de unde se preiau datele primare. În concept se face referință la cadrul normativ care stipulează standardele de întocmire a situațiilor financiare. De asemenea se stabilește drept obiectivul de a utiliza XBRL în calitate de standard unic de stocare a datelor situației financiare. Nu este oportun de a indica detalii de implementare atât timp, cât acestea sunt descrise în standardele la care se face referință.</p>
98.	<p>c. Menționăm că informațiile de la pct. 12, pct. 13, pct. 14, pct. 16 și pct. 17 n-au nici o relevanță față de conținutul capitolului „Spațiul funcțional”, dar se referă la alte capitole ale conceptului - capitolul „Spațiul informațional”, subsecțiunea „Interacțiunea cu alte sisteme informaționale” (pct. 34) și capitolul „Spațiul organizatoric al SI”.</p>	<p>Nu se acceptă Funcționalitățile de integrare sunt tot funcționalități ale sistemului, iar includerea lor în contextul funcționalităților furnizate de sistem utilizatorilor finali permite de a înțelege multidimensional funcționalitățile implementate (funcționalități furnizate prin prisma integrărilor cu sisteme informaționale externe).</p>
99.	<p>La conținutul de fond al Capitolului IV „Structura organizațională a DPSF”: potrivit prevederilor art. 9 al Legii nr. 71/2007, în calitate de subiecți ai raporturilor juridice în domeniul registrelor sunt „registratorii datelor registrului” și „furnizorii de date pentru registru”, care sunt responsabili de introducerea/furnizarea datelor în registrul format prin intermediul SI RDPSF. Acești subiecți nu sunt menționați în capitol.</p>	<p>Nu se acceptă Comentariul reiese din presupunerea că DPSF este un registru. Conform prevederilor legale specificate supra, SI DPSF nu reprezintă un registru în sensul Legii nr. 71/2007 cu privire la registre și nu există utilizatori cu rol de registrator. Aceste funcții sunt în afara sistemului, fiind implementate în cadrul soluțiilor software unde sunt depuse situațiile financiare (deținute de CTIF, BNM, CNPF și BNS). Conform Conceptului tehnic în cauză, SI DPSF nu va oferi interfață utilizator destinată introducerii datelor primare. Situațiile financiare și documentele aferente vor fi preluate și stocate în forma în care parvine de la sursa primară (de corectitudine răspunde CTIF, BNM, CNPF și BNS care dețin sistemele de raportare care colectează situațiile financiare).</p>

	<p>100. La Capitolul V „Documentele sistemului”: La expunerea acestui capitol se utilizează noțiunea de „document” prin care se subînțelege un suport material cu informații înregistrate pe acesta, inclusiv conține date ce permit identificarea acestuia și aceasta servește temei pentru introducerea datelor în sistem sau acesta se fabrică în urma funcționării sistemului. Din acest considerent, nu pot fi considerate documente de intrare – „solicitare serviciu electronic de acces la datele situațiilor financiare” și „eveniment de plată a serviciului electronic furnizat de DPSF”. În mod similar, nu pot fi considerate documentele de ieșire – „evenimente de procesare a situațiilor financiare (aprobare/respingere)” și „facturi de plată a serviciilor electronice ale DPSF”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>101. La capitolul VI „Spațiul informațional”. Conținutul acestui capitol este unul fundamental pentru un Concept tehnic: a. Lista obiectelor informaționale, prezentată la pct. 28, nu este alcătuită corect. În primul rând, se ajunge la această concluzie din definiția termenului „obiect informațional” – „reflectarea virtuală a entităților existente real, atât a celor materiale, cât și a celor nemateriale, în care sunt încapsulate starea și comportamentul” (RT 38370656-002:2006, pct. 2). Noțiunea „Profil” în informatică înseamnă un set de date despre un obiect, adică setul de date despre un obiect nici de cum nu poate fi în calitate de obiect informațional de sine stătător. Obiecte pot fi: „persoana fizică”, care are statut de „utilizator autorizat” și ”persoana juridică”, care are statut de „entitate raportoare”, în concept acestea nu sunt indicate ca fiind obiecte informaționale.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>102. b. Obiectul „Situații financiare” nu reprezintă un obiect informațional concret, ci denumirea clasei unor astfel de categorii de obiecte informaționale precum „situațiile financiare complete”, „situațiile financiare simplificate”, „situațiile financiare</p>	<p>Nu se acceptă Diagrama prezentată în Figura 3, este o diagramă UML (Unified Modelling Language) a obiectelor. Astfel, spațiul informațional este reflectat prin prisma unei abordări orientate la obiect</p>

	prescurtate” etc. (pct. 30, subpunctul 2).	(abordare mai modernă decât cea specificată în RT 38370656-002:2006). Astfel, relațiile de asociere și compoziție arată mai clar relațiile între obiecte, precum și decompoziția unor obiecte complexe. Nivelul de abstractizare înaltă pentru unele obiecte a fost greșit interpretat, deoarece există clar arătată o relație de moștenire, care ar însemna, spre exemplu, că „situațiile financiare complete” sunt un anumit fel de „situații financiare” (documentate mai detaliat).
103.	c. Obiectul „Coș”, de asemenea, nu este un obiect informațional independent, ci acționează în calitate de atribut al obiectului „Comandă”. Mai mult decât atât, în pct. 31 este indicat că „ <i>Identificator al obiectului informațional Coș este identificatorul Profilului Utilizatorului Autorizat</i> ”. Rezultă că două obiecte informaționale diferite au același identificator, ceea ce în principiu nu poate fi. În mod similar, obiectele „Factură” și „Plată” acționează, de asemenea, în calitate de atribute ale obiectului informațional „Comandă”.	Se acceptă parțial. A fost actualizată descrierea identificatorului ”Coș” în conformitate cu obiecția raportată. Totodată nu se acceptă descrierea în calitate de atribute a “facturii” și „plății”, deoarece ele vor reprezenta entități distincte în baza de date.
104.	d. Cu referire la structura identificatorilor obiectelor informaționale (pct. 31), constatăm că nici pentru un obiect informațional (cu excepția unității de drept) nu este descrisă structura identificatorilor acestor obiecte.	Nu se acceptă. Obiecția presupune că DPSF este un registru, iar, conform prevederilor Legii nr.287/2017, SI DPSF nu reprezintă un registru, deci nu există Registratori care să ia la evidență primară careva obiecte informaționale. Obiectele informaționale cheie vor fi preluate de la sistemele informaționale externe. Inclusiv vor fi preluate 1:1 și identificatoarele acestora (furnizate de CTIF, BNS, CNPF, MPay, RSUD etc.). Pentru alte categorii de obiecte informaționale, este clar menționat că identificatoarele vor fi generate prin intermediul facilităților furnizate de Sistemul de Gestiune a Bazelor de Date.
105.	e. În ceea ce privește obiectul utilizator autorizat, în concept este indicat faptul ca „identificatorul obiectului informațional este o	Se acceptă

	valoare incrementală atribuită automat de Sistemul de Gestiune a Bazelor de Date a DPSF în momentul creării unui nou cont de utilizator”, însă în pct. 30 este specificat că identificatorul acestui obiect informațional este „codul IDNP”.	
106.	f. În plus, în acest capitol lipsește o subsecțiune de bază cum este „Scenarii de bază”, în care se descriu evenimentele care se întâmplă cu obiectul informațional, adică se descrie comportamentul acestuia. De exemplu, trebuie indicate evenimentele în care are loc evidența inițială a obiectelor, actualizarea datelor acestora, radierea obiectelor. Mai mult decât atât, lipsa acestei subsecțiuni nu permite evaluarea optimă a corectitudinii listei prestabilite de obiecte informaționale luate în evidență.	Nu se acceptă Obiecția presupune că DPSF este un registru, iar conform Legii 287/2017 SI DPSF nu reprezintă un registru. Obiectele informaționale-cheie ale SI DPSF sunt luate deja la evidență în cadrul sistemelor informaționale CTIF, BNM și CNPF de unde sunt preluate și centralizate. Majoritatea datelor urmează a fi recepționate prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect). Acest mecanism este clar descris prin intermediul unei diagrame de flux de date descrise în cadrul Figurii 2.
107.	g. La pct. 34, urmează de înlocuit denumirea subsecțiunii „Integrarea cu alte sisteme informaționale” cu „Interacțiunea cu alte sisteme informaționale”.	Nu se acceptă Denumirea acestui compartiment este preluată exact din Reglementarea tehnica RT 38370656-002:2006 „Procesele ciclului de viață al software-ului”, (aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 95-97, 2006, art. 335). A se vedea Anexa nr. 3, punctul 2.2.7. Spațiul informațional al sistemului, alineatul al doilea, liniuța a șaptea – „ – Integrarea cu alte sisteme informaționale”.
108.	h. La subpct. 17) al pct. 34, autorii au indicat ca SI DPSF interacționează cu Registrul de Stat al Unităților de Drept, care este un sistem informatic deținut de Agenția Servicii Publice, ceea ce constituie o expresie greșită. Prin urmare, aceasta urmează să fie înlocuită cu următoarea fraza - „SIRPSF interacționează cu Sistemul informațional automatizat „Registrul de Stat al Unităților de drept”, deținut de Agenția Servicii Publice.	Se acceptă.
109.	i. Tot aici urmează de introdus și Sistemul informațional automatizat „Registrul de Stat al Populației”, interacțiunea cu	Se acceptă.

		acesta va permite BNS să verifice IDNP utilizatorului autorizat.	
	110.	Capitolul VII „Spațiul tehnologic al SI DPSF”: a. În pofida faptului că autorii au indicat că SI DPSF va fi găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), în acest compartiment nu se spune nimic despre acest lucru. Respectiv apare întrebarea: vor fi sau nu utilizate tehnologiile „cloud computing”, deoarece în compartiment nu există o descriere privind utilizarea acestor tehnologii.	Se acceptă Conținutul Conceptului Tehnic face referință la cadrul legal și anume Hotărârea Guvernului nr. 128/2014, care stipulează clar tehnologia utilizată în cadrul MCloud. Conceptul menționează expres că SI DPSF urmează a fi găzduită în cadrul Platformei guvernamentale comune (MCloud). Respectiv am evitat dublarea prevederilor legale, deoarece SI DPSF trebuie să se conformeze Hotărârii Guvernului nr. 128/2014.
	111.	b. De asemenea, menționăm că în compartiment nu sunt reflectate nivelurile sistemului, așa cum este prevăzut de Reglementarea tehnică.	Se acceptă Au fost operate modificările relevante care descriu nivelurile arhitecturale ale sistemului.
	112.	La capitolul VIII „Asigurarea securității informaționale”. În compartiment nu sunt descrise măsurile de organizare a sistemului de protecție a datelor cu caracter personal, anume a sistemului care este parte integrantă a mecanismului general de asigurare a securității informațiilor în cadrul sistemului informațional preconizat a fi creat.	Se acceptă Situațiile financiare și documentele adiționale nu conțin date cu caracter personal. Toată informația furnizată prin intermediul FronEnd-ului este una cu caracter public, disponibil utilizatorilor anonimi. În cazul accesului autorizat la servicii, va fi colectat un set restrâns de date de contact pentru furnizarea serviciului achitat. Pentru excluderea unor interpretări, capitolul II a fost completat cu actele legale corespunzătoare care stipulează cerințele de asigurare a securității datelor cu caracter personal, iar sistemul urmează să respecte cerințele respective. De asemenea, capitolul 8 face referință la standardele de securitate ce urmează a fi implementate conform legislației.
Centrul Național Anticorupție <i>(Nr. 06/2-1551 din 17.03.2022)</i>	113.	Proiectul prenotat nu este pasibil de expertiză anticorupție.	-

Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică <i>(Nr. 1.4/472/22 din 14.03.2022)</i>	114.	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	-
---	-------------	--	---

Director general,

Biroul Național de Statistică

Oleg CARA

..